

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Thomæ Tamburini Societatis Iesu Siculi
Caltanisettensis, In Alma Vniversitate nobilis Civitatis
Messanæ, Theologiæ Primarij Professoris. Explicatio
Decalogi Duabus distincta partibus**

In qua omnes ferè conscientiæ casus, ad decem Præcepta pertinentes,
mira brevitate, claritate, & quantum licet, benignitate declarantur

Continens sex Libros posteriores in Decalogum, id est, expositionem
præceptorum secundæ tabulæ

Tamburini, Tommaso

Monachii, Anno M.DC.LIX.

Vis illata, num. 2.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39995

num. 57. 1 De hac re lege novissime Thom. Hurt. debito benignius loquentem p. 1. tr. 1. c. 5. rfs. 10.

53. Ad posteriorem puto, mulierem sic accipientem non obligari ad restitutionem; ratio est, quia recipiendo non peccavit contra iustitiam; iam enim liberaliter dedit amicue, sciens, ut supponimus, mulierem, neque explicitè, neque implicitè ea acceptare cum pacto copulæ: liberalitati autem, non ex iustitia, sed ex gratitudinis, sine obligatione restitutionis, datur retributio. Quare si sua spe frustratur amarus, sibi suæque credulitati imputet; sicuti quando quis inseruit, vel munera gratis dat Principi vel Episcopò, intentione conquirendi dignitatem, vel beneficium, quod deinde non confertur, principem nullo modo ad restitutionem urget, sed suam inanem spem merito deplorat.

CAPVT SEXTVM.

§. I.

De rapta.

IN Methodo sic habes. *a* in duobus differt raptus à stupro: primò, quia stuprum semper est cum virgine, at raptus est de quacumque muliere, imò etiam puero, qui sane raptus est omnium turpissimus.

a In Meth. Conf. li. 2. c. 7. §. 9.

2. Secundò, stuprum solum dicitur violentiam, vel ad summum fraudem: at raptus præter violentiam, addit abductionem: *b* est enim raptus

peccatum luxuriæ, quo persona aliqua abducitur, cum violentia, ad turpem actum cum ea exercendum. Addit igitur malitiam contra iustitiam, atque adeo specialiter confitendam.

b Fill. to. 2. tr. 30. c. 6. & me cit. Diana. p. 9. tract. 8. ref. 2. citatisque Hurtado, Præposito, alijsq.

3. Abductio sponsæ de futuro, ut item sponsæ de præsentì, id est, conjugis per duos menses ante consummationem matrimonij, ad quod consummandum prædictum tempus conceditur; abductio, inquam, ejusmodi sponfarum, si est ad finem ritè complendi matrimonium, non est raptus: quia, etiam repugnantibus parentibus, non est abductio ad id, quod est prohibitum: sed si est ad illicitum finem, explendæ scilicet libidinis, erit raptus speciatim in confessione manifestandus.

§. II.

Additio.

AD raptum tria *a* ex dictis requiruntur: primò, vis illicita: secundò, finis inhonestæ libidinis, in qua includitur finis matrimonij contrahendi; nam eo modo, id est, violenter matrimonium velle, inhonestæ libido est: tertio, abductio. Nonnulla addamus de singulis.

a l. fuse Sanchez lib. 7. de matr. d. 12. & 13. Less. li. 4. c. 3. d. 9. alijsq.

2. Vis illata. Quare si vis inferatur renitenti mulieri cuicumque, etiam non virgini, quamvis parentibus

C c

volens

volentibus, vel tum muliere, tum parentibus invitis, vel solis invitis parentibus, ipsa muliere consentiente, semper erit raptus, explicandus in confessione, quia semper in prædictis modis, præter malitiam luxuriæ, ad est malitia violentiæ, quæ est contra justitiam. Nomine parentum hic veniunt quicumque sub sua potestate mulierem fortè habent, pater, tutor, curator, maritus, sponsus, amici, con- sanguinei &c.

3 Petes hac occasione, qua ratione se geret mulier, ne peccet, quando vis illi infertur? Respondeo, ex Sà: quæ ab aliquo opprimitur (inquit) non tenetur, ad sui defensionem, illum lædere. An vero teneatur clamare, & resistere, quantum possit, sine periculo vitæ & famæ, non convenit inter Doctores. Ego ijs accedo, qui resistendum putant. Hactenus Sà. Ego vero non solum iisdem accedo, verum etiam puto, tutum nullo modo esse, non accedere. Ratio est, quia se- cius, mulier cooperaretur cum alieno peccato, esto, certissima sit, se propriæ delectationi non consensuram.

b Sà v. luxuria, n. 16.

4. Sed quid, si resistere nequeat? Respondeo, ex c Toletio: si fœmina (inquit) cogeretur ad turpem actum, dummodo ista interius non consentiret actui, quamvis pateretur ab altero, & sentiret etiam delectationem, sed si- ne consensu in ipsam, non peccaret. nam agens absque consensu, non agit; cum consensu autem est mortale.

c Tol. l. 5. c. 21 n. 10.

5. Quid denique? facillene credam fœminæ, se vi oppressam non con-

sensisse? Respondeo, ex d de Lugo In praxi (inquit) difficile credendum est, violentam oppressionem esse abs- que culpa, ex parte fœminæ. rarissi- mum enim est, quod si velit, non pos- sit aliquo modo resistere, ut violatio- nem impediatur: sed ob metum, ob a- nimi imbecillitatem, & aliquando et- iam ob latentem lasciviæ affectum, quem manifestare erubescunt, con- sentiunt fœminæ, saltem invitæ, qui tamen consensus, licet ex parte in- voluntarius sit, sufficit ad peccatum grave, quem consensum, sicut & con- gressum ipsum debuissent virili forti- tudine impedire; & rarissimè contin- git, virum delectationem turpem ab invita omnino & reluctantè captarè, velle. Hæc de Lugo. Cum autem au- dis, mulierem impedire potuisse, at- que adeo debuisse, intellige, illam de- buisse apponere non solum negativam resistantiam, sed vero positivam, id est, motum & agitationem corporis, quantum potest. Si enim quæta ipsa remaneat, jam cooperatur peccato al- terius. nihil enim ille alter à fœmina quarit, nisi quietam congressui se præbere. Quod si propter suum mo- tum, semen viri extra vas emitatur, invadenti imputabitur, non ipsi jure resistenti; & notat ibidem de Lugo, ipsam non posse seminare, quamvis viro seminante: quia ad id nullum jus habet; quare quantum potest, ei seminationi resistendum esse.

d De Lugo t. 1. de just. d. 10. sec. 10. n. 199.

6. Finis inhonestæ libidinis: si er- go est ad alium finem, ut si raperetur puella,